

***Procedura przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń
naruszenia prawa od sygnalistów
w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej
w Chorzowie***

§1 DEFINICJE

Ilekroć w niniejszej Procedurze jest mowa o:

1. **Podmiocie publicznym** - należy przez to rozumieć podmiot publiczny zobligowany do rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych zgodnie z Ustawą z 14 czerwca 2024 roku o ochronie sygnalistów. W przypadku niniejszej Procedury, pojęciem Podmiotu publicznego określona jest Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chorzowie, reprezentowana przez Dyrektora;
2. **Pełnomocniku ds. zgłoszeń** - rozumie się przez to osobę odpowiedzialną za podejmowanie działań następczych, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację ze zgłaszającym, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie zgłaszającemu informacji zwrotnej oraz nadzór nad całym procesem zgłoszeniowym i działaniem następczym;
3. **Osobie uprawnionej do dokonania zgłoszenia** - rozumie się przez to osobę, która posiada prawo dokonania zgłoszenia;
4. **Zgłaszającym** - rozumie się przez to osobę dokonującą zgłoszenia naruszenia przy wykorzystaniu kanałów zgłoszeniowych określonych w niniejszej Procedurze;
5. **Osobie, której dotyczy zgłoszenie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą osoba ta jest powiązana;
6. **Osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga zgłaszającemu w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą;
7. **Osobie powiązanej ze zgłaszającym** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub członka rodziny zgłaszającego;
8. **Sygnaliście** - rozumie się przez to osobę dokonującą zgłoszenia naruszenia, której przyznano status Sygnalisty na zasadach określonych w niniejszej Procedurze;

9. **Procedurze** - rozumie się przez to niniejszy dokument;
10. **Naruszeniu** - rozumie się przez to taki stan faktyczny będący następstwem działania lub zaniechania świadczący o możliwości wystąpienia zdarzeń, naruszających lub mogących naruszać powszechnie obowiązujące przepisy prawa;
11. **Zgłoszeniu naruszenia/zgłoszeniu** - rozumie się przez to przekazanie w trybie określonym w niniejszej Procedurze przez osobę uprawnioną do dokonania zgłoszenia, informacji mogących świadczyć o naruszeniu; /dalej "zgłoszenie"/
12. **Informacji o naruszeniu prawa** – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w organizacji, w której zgłaszający pracuje lub pracował, lub w innej organizacji, z którą zgłaszający utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
13. **Rejestrze naruszenia (Rejestrze)** - rozumie się przez to rejestr prowadzony w związku z dokonywanymi zgłoszeniami zewnętrznymi;
14. **Wstępnej analizie zgłoszenia** - rozumie się przez to weryfikację treści zgłoszenia pod kątem istnienia podstaw do jego rozpoznania w toku postępowania wyjaśniającego oraz przyznania zgłaszającemu statusu sygnalisty, w ramach której pełnomocnik ds. zgłoszeń ma prawo wystąpić do zgłaszającego z prośbą o uzupełnienie w wyznaczonym terminie danych zawartych w zgłoszeniu naruszenia;
15. **Komisji Wyjaśniającej/Komisji** - rozumie się przez to zespół wyjaśniający wskazany przez pełnomocnika ds. zgłoszeń do kompleksowego wyjaśnienia okoliczności opisanych w zgłoszeniu naruszenia;
16. **Postępowaniu wyjaśniającym/działaniu następczym** – należy przez to rozumieć działanie podjęte przez organ publiczny w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia;
17. **Informacji zwrotnej** – należy przez to rozumieć przekazanie zgłaszającemu informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
18. **Działaniu odwetowym** – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym

i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę zgłaszającemu;

- 19. **Zgłoszeniu zewnętrznym** – należy przez to rozumieć przekazanie informacji o naruszeniu prawa organowi publicznemu lub organowi centralnemu - Rzecznikowi Praw Obywatelskich;*
- 20. **Organie centralnym** – należy przez to rozumieć organ administracji publicznej właściwy w sprawach udzielania informacji i wsparcia w sprawach zgłaszania i publicznego ujawniania naruszeń prawa oraz przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych o naruszeniach prawa w dziedzinach objętych ustawą, ich wstępnej weryfikacji i przekazania organom właściwym celem podjęcia działań następczych;*
- 21. **Ujawnieniu publicznym** – należy przez to rozumieć podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;*

§2 ZAKRES

- 1. Procedura i jej postanowienia mają zastosowanie do zgłoszeń naruszeń prawa jakimi są działania lub zaniechania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące zakresu:
 - 1.1. zamówień publicznych;*
 - 1.2. usług, produktów i rynków finansowych;*
 - 1.3. zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;*
 - 1.4. bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;*
 - 1.5. bezpieczeństwa transportu;*
 - 1.6. ochrony środowiska;*
 - 1.7. ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;*
 - 1.8. bezpieczeństwa żywności i pasz;*
 - 1.9. zdrowia i dobrostanu zwierząt;*
 - 1.10. zdrowia publicznego;*
 - 1.11. ochrony konsumentów;*
 - 1.12. ochrony prywatności i danych osobowych;*
 - 1.13. bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;*
 - 1.14. interesów finansowych Unii Europejskiej;**

- 1.15. rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 1.16. korupcji.
2. Procedura dotyczy zgłoszeń naruszeń prawa, które znajdują się w dziedzinie należącej do zakresu działania podmiotu publicznego.
 3. Jeżeli zgłoszenie należy do zakresu działania innego organu publicznego, podmiot publiczny przekaże to zgłoszenie do właściwego podmiotu.
 4. W ramach Procedury zgłoszeń zewnętrznych, można zgłaszać naruszenia prawa dotyczące podmiotu publicznego, w kontekście związanym z pracą.
 5. Można dokonać zgłoszenia zewnętrznego, z pominięciem zgłoszenia wewnętrznego, szczególnie wtedy, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej tego podmiotu.

§3 OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA ZARZĄDZANIE ZGŁOSZENIAMI

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń naruszenia prawa w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Chorzowie oraz sprawującą całościowy nadzór nad przyjmowaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń jest pełnomocnik ds. zgłoszeń w osobie Starszego Asystenta Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży.
2. W przypadku, gdy zgłoszenie naruszenia dotyczy osoby wskazanej powyżej lub w przypadku konieczności zastępstwa osobę odpowiedzialną wyznacza Dyrektor Stacji.
3. W uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek pełnomocnika ds. zgłoszeń Dyrektor Stacji może powołać komisję do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.
4. Członkiem komisji wyjaśniającej, innym niż pełnomocnik ds. zgłoszeń, nie może być:
 - 1) sygnalista;
 - 2) osoba, której dotyczy zgłoszenie;
 - 3) osoba, będąca bezpośrednim podwładnym lub przełożonym osoby, której dotyczy zgłoszenie;
 - 4) osoba najbliższa w stosunku do osoby, której dotyczy zgłoszenie w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny;
 - 5) osoba, której udział w postępowaniu wzbudzałby uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności z innych przyczyn.

5. *Pracami komisji wyjaśniającej kieruje pełnomocnik ds. zgłoszeń. W trakcie prowadzenia postępowania wyjaśniającego członkowie komisji podejmują rozstrzygnięcie kolegialnie. W przypadku głosowania i równej liczby głosów, o rozstrzygnięciu decyduje pełnomocnik ds. zgłoszeń.*
6. *Członkowie komisji wyjaśniającej, na podstawie upoważnienia Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Chorzowie, mogą uzyskać dostęp jedynie do akt konkretnej sprawy, wskazanej w upoważnieniu, a w przypadku konieczności dostępu do danych osobowych osób związanych ze zgłoszeniem – jedynie w zakresie niezbędnym do podejmowania działań następczych.*
7. *Prace komisji są dokumentowane.*
8. *Komisja dokonuje szczegółowej analizy zgłoszenia, a następnie decyduje o dalszych działaniach następczych. Komisja działa z zachowaniem należytej staranności oraz obiektywizmu.*

§4 SYGNALISTA

1. *Zgodnie z zasadą dobrej wiary każda osoba uprawniona do dokonania zgłoszenia powinna zgłosić naruszenie jeśli istnieją po jej stronie uzasadnione podstawy, by sądzić, że przekazywane informacje są prawdziwe.*
2. *Status sygnalisty uzyskuje każdy zgłaszający, chyba że wstępna analiza zgłoszenia daje podstawy do przyjęcia, iż zgłaszający w sposób oczywisty działał w złej wierze (domniemanie dobrej wiary). W złej wierze pozostaje zgłaszający, który działa w celu sprzecznym z prawem lub zasadami współżycia społecznego.*
3. *Decyzję o nadaniu statusu sygnalisty podejmuje pełnomocnik ds. zgłoszeń.*

§5 ZGŁASZANIE NARUSZENIA

1. *Zgłoszenie naruszenia może być przekazywane pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej.*
2. *Zgłoszenie nieprawidłowości w formie elektronicznej może być przekazane jedynie za pomocą dedykowanej skrzynki e-mailowej: sygnalista.zew.psse.chorzow@sanepid.gov.pl*
3. *Zgłoszenia w postaci papierowej dokonuje się poprzez wypełnienie formularza zgłoszenia naruszenia stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej Procedury i przesłanie go na adres:*

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna W Chorzowie, 41 – 500 Chorzów, ul. Kazimierza Wielkiego 6; z dopiskiem: „do pełnomocnika ds. zgłoszeń”.

4. *Zgłoszenie powinno zawierać jasne i wyczerpujące wyjaśnienie przedmiotu zgłoszenia oraz powinno zawierać przynajmniej następujące informacje:*
 - 4.1. *datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu,*
 - 4.2. *opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia,*
 - 4.3. *wskazanie podmiotu, którego dotyczy zgłoszenie naruszenia,*
 - 4.4. *wskazanie ewentualnych świadków naruszenia,*
 - 4.5. *wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje zgłaszający, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania naruszenia.*
5. *Wskazane kanały komunikacji:*
 - 1) *są niezależne od kanałów komunikacji wykorzystywanych w ramach zwykłej działalności podmiotu publicznego;*
 - 2) *zapewniają kompletność, poufność i integralność danych, w tym ich zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych;*
 - 3) *pozwalają na przechowywanie informacji w sposób trwały w celu umożliwienia prowadzenia dalszego postępowania wyjaśniającego.*

§6 TREŚĆ ZGŁOSZENIA I INFORMACJA ZWROTNA

1. *Podmiot publiczny potwierdza przyjęcie zgłoszenia na podany adres kontaktowy. Informacje zostaną przekazane niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przyjęcia zgłoszenia, o ile nie otrzymano sprzeciwu na wysłanie potwierdzenia.*
2. *Podmiot publiczny może zwrócić się do sygnalisty na podany adres do kontaktu, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, jakie mogą być w jego posiadaniu.*
3. *Jeżeli wstępna weryfikacja wykaże, że zgłoszenie nie dotyczy naruszenia prawa, sygnalista zostanie poinformowany o odstąpieniu od jego rozpatrywania oraz przyczynie odstąpienia.*
4. *Sygnalista zostanie poinformowany o przekazaniu zgłoszenia do innego organu publicznego, jeżeli wstępna weryfikacja wykaże, że jest on właściwy do rozpatrzenia zgłoszenia.*

5. *Sygnaliście zostaje przekazana informacja zwrotna w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia.*
6. *Sygnaliście zostaje przekazana informacja, jeżeli organ odstąpi od podjęcia działań następczych, podając uzasadnienie odstąpienia.*
7. *Sygnalista zostaje poinformowany o ostatecznym wyniku działań następczych realizowanych na skutek zgłoszenia.*
8. *Brak adresu kontaktowego zwalnia organ z obowiązku przekazania powyższych informacji.*

§7 FAŁSZYWE ZGŁOSZENIE

1. *Zgłoszenie naruszenia może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze.*
2. *Zakazuje się świadomego składania fałszywych zgłoszeń naruszenia.*
3. *W przypadku ustalenia w wyniku wstępnej analizy zgłoszenia albo w toku postępowania wyjaśniającego, iż w zgłoszeniu naruszenia świadomie podano nieprawdę lub zatajono prawdę, sygnalista może zostać pociągnięty do odpowiedzialności zgodnie z Ustawą z dnia 14 czerwca 2024 roku o ochronie sygnalistów w zakresie grzywny, ograniczenia lub pozbawiania wolności do 2 lat.*
4. *Niezależnie od skutków wskazanych powyżej, zgłaszający, świadomie dokonujący fałszywego zgłoszenia naruszenia może zostać pociągnięty do odpowiedzialności odszkodowawczej w przypadku wystąpienia szkody w związku z fałszywym zgłoszeniem.*

§8 SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OTRZYMANYMI ZGŁOSZENIAMI

1. *Zgłoszenia naruszeń prawa są weryfikowane przez pełnomocnika ds. zgłoszeń w zakresie wiarygodności zgłoszenia.*
2. *W ramach postępowania, pełnomocnik może zbierać dodatkowe informacje, w tym zwrócić się do sygnalisty o udzielenie dodatkowych wyjaśnień.*
3. *Jeżeli zgłoszenie zostanie uznane za uzasadnione i dotyczy naruszenia prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania podmiotu publicznego, podjęte zostaną dalsze kroki w celu zbadania sprawy i naprawienia naruszenia prawa. W szczególności podmiot publiczny może podjąć jedno lub kilka z poniższych działań:*
 - 1) *zgłoszenie odpowiednim organom;*

- 2) *nałożenie sankcji na osoby odpowiedzialne;*
 - 3) *przeszkolenie personelu;*
 - 4) *wdrożenie nowych systemów kontroli.*
4. *W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania podmiotu publicznego, zostaną one niezwłocznie przekazane, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.*
 5. *Podmiot publiczny może nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu, dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia lub zgłoszenia od innego sygnalisty, nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszenia prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem tego naruszenia. Podmiot publiczny poinformuje o takim odstąpieniu.*
 6. *Wszystkie zgłoszenia odnotowywane są w rejestrze. W rejestrze znajdują się następujące informacje: numer zgłoszenia, przedmiot naruszenia prawa, dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób, data dokonania zgłoszenia, informacja o podjętych działaniach następczych, informacja o wydaniu zaświadczenia, o podleganiu ochronie przed działaniami odwetowymi, data zakończenia sprawy, informacja o niepodejmowaniu dalszych działań.*

§9 OCHRONA SYGNALISTY

1. *Podmiot publiczny zapewnia ochronę sygnalistów poprzez:*
 - 1) *ochronę tożsamości, chyba że otrzyma wyraźną zgodę sygnalisty na ujawnienie danych;*
 - 2) *ochronę poufności tożsamości innych osób – jeżeli dotyczy ich zgłoszenie;*
 - 3) *udział w procesie rozpatrywania bezstronnych osób, które zostały zobligowane do zachowania poufności, także po ustaniu stosunku pracy lub zakończeniu współpracy;*
2. *Na żądanie sygnalisty podmiot publiczny wyda, w terminie miesiąca od jego otrzymania, zaświadczenie potwierdzające ochronę przed działaniami odwetowymi przewidzianą w ustawie o ochronie sygnalistów.*

3. *Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą o sygnalistach.*
4. *W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w ustępie powyżej, sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania.*
5. *Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.*
6. *Środki ochrony sygnalisty opisane w procedurze oraz przepisach, dotyczą także:*
 - 1) *osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą;*
 - 2) *osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej sygnaliście lub z nim powiązanej, bądź go zatrudniającej.*
7. *W związku z przyjmowaniem zgłoszeń zewnętrznych podmiot publiczny zapewnia ochronę poufności tożsamości osoby, której dotyczy zgłoszenie.*

§10 KONTAKT DO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

1. *Do Rzecznika Praw Obywatelskich może się zgłosić każdy, kto uważa, że państwo naruszyło jego prawa, że jest nierówno traktowany.*
2. *Informacyjna linia obywatelska: 800 676 676, e-mail: biurorzecznika@brpo.gov.pl*
3. *Adres korespondencyjny: Biuro RPO, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa*

§11 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. *Procedura wymaga przeglądu i aktualizacji minimum 1 raz w roku.*
2. *Za aktualizację procedury odpowiada pełnomocnik ds. zgłoszeń.*
3. *Procedura zostaje wprowadzona na czas nieokreślony.*

4. *W sprawach nie uregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają odpowiednie przepisy Ustawy z dnia 14 czerwca 2024 roku o ochronie sygnalistów (Dz.U. poz. 928).*

Załączniki do niniejszej procedury:

1. *Formularz zgłoszenia naruszenia*
2. *Zaświadczenie o potwierdzeniu zgłoszenia naruszenia*
3. *Rejestr zgłoszeń zewnętrznych*
4. *Klauzula informacyjna RODO*